

DEBRECZENI SZEMLE

IRODALMI, SZINHÁZI, ZENEI ÉS KÉPZŐMŰVÉSZETI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 12 korona.
Fél évre 6 „
Negyed évre 3 „
Vidéki előfizetők bélyegköltése egész évre 2 K.

Felelős szerkesztő és Iaptulajdonos:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-u. 71. szám.
(Schwartz-ház) II. emelet, feljárt 1. fölépcsőn.

Hirdetések feladhatók a városi nyomdában Dózsa György lap-metteur kezeihez is.

LINOLEUM ÁRUHÁZ. LINOLEUM ÁRUHÁZ

PIAC-U. 58. sz. alá helyeztetett át

Haas Lipót

Linoleum, viaszosvászon s gummiárú gyári raktára.
TELEFON 644.

Végh Gyula, szücsmester

Elsőrangu modern szücsárú vállalata oooooooooooooooooooooo
Kész árúknban a legnagyobb választék. — Boák és karmantyuk dusan felszerelt raktára ooooo

Debreczenben, Szent Anna-utca 3. szám alatt

Fehértói Béla

elsőrangu és legolcsóbb temetkezési intézete
Debrecen, Csapó-u. 4

**** Telefonszám 11—85. ****

A husvétii ünnepek beálltával ajánlom férfi-, fiu- és leányka gyermekruháimat, mely óriási választékban van raktáron.

NEUMANN M.

cs. és kir. udvari és kamarai szállító
DEBRECZEN, Piac-u. 51. (Főpostával szemben.)

Modern és a legjobb
VILLAMOS
berendezések rendelje meg

FÖLDVÁRI-nál

üzleti telefon 168., gyári telefon 816. Tanuló felvétetik.

TELEFON: 5—95.

„KOSSUTH LAJOS“ gyógyszerár és vegyészeti laboratórium
DEBRECZEN, PIACZ-U. 30. SZ. KORZÓ.

Droguista árucikkek droguista árban. Legnagyobb raktár bel- és külföldi gyógyszer különlegességekben, francia, angol, amerikai illatszerekben és kosmetikai cikkekben.

Dr. SZELENYI ÁRPÁD.

TELEFON: 5 - 95.

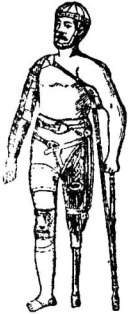
M. SZOYER ILONKA a debreczeni színház vendégművésznője.

Gazdák Sütődéje Részvénytársaság.

Böszörményi-ut 15. szám. Telefon szám 924.

Kenyér, kifli, szemle s egyéb süteményei a legolcsóbbak, legkifogástalanabbak és legtáplálóbbak. ::

Pontos és gyors szállítás házakhoz is. ==

KEZTYÜK, KÖTSZEREK, BETEGÁPOLÁSI CIKKEK LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN:

Schön Sándor

kesztyű, kötszer- és orvosi műszertárában

Piac-utca 26. sz. előtti barakból áthelyezett Piac- és Csapó-utca sarkán lévő volt Kálnai-féle üzlet-helyiségbe a BIKÁ-SZÁLLODÁVAL szemben: +*+*

MATTONI-FÉLE

GISSHÜBLER

TERMÉSZETES ÉGVÉNYES SAVANYUVIZ.

NŐI FÉRFI ÉS GYERMEKCIPIŐK, KALAP ÉS URI DIVAT UJDONSÁGOK nagy választékban

GLÜCK EDE

cipő és uri divat ujonnan berendezett nagy áruházában
Debreczen, Piac-u. 22. Kossuth-u. sarkán.
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK. TELEFON 602.

Gyógyárúk, vegyszerek, gummiárúk, kötszerek, gazdasági és állatgyógyászati cikkek nagy raktára a

Központi Drogéria

DEBRECZEN,

Piac-utca, Városház-épület.

Angol és francia illatszerek különlegességek. <<<

MIHALOVITS JENŐ

GYÓGYSZERTÁRA ÉS GYÓGYSZERÉSZETI MŰ-
LABORATORIUMA A „KIGYÓHOZ”.

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 31. SZ.

VÁROSHÁZZAL SZEMBEN.

A bel- és külföldi gyógyszer-különlegességek, — hasonszervi gyógyszerek, kötszerek, szépitőszerek — legnagyobb raktára Debreczen és vidékére. ::

ALFÖLDI TAKARÉKPÉNZTÁR DEBRECZENBEN.

Piac-utca 16. szám, saját palota.

Alaptőke 2.400.000 K. Tartalékok: 1.400.000 K. Betét-állomány nyolcmillió korona.

Érdekközösségben a Pesti magyar kereskedelmi bankkal.

Üzletágai: Takarékbetétek, csekszámlák. Váltóleszámítás, törlesztéses és jelzálogkölcsönök. Értékpapírok vétele és eladása, tőzsdei megbízások, hitel-levelek bel- és külföldre. Előleg értékpapírokra és árukra. Saját áruháztár, Safe-deposit (magánletét pénztár).

Affiliált intézetei: Kabai takarékpénztár r.-t., Nádudvari takarékpénztár r.-t., Hajdunánási gazdasági bank r.-t., Fióktelep Vámospercs.

TÖRLEY

TALISMAN - CASINO - RÉSERVÉ

Tavaszi idényre kabátok

a lelegegansabb utcai és sport-öltönyök, lovaglós brites nadrág-különlegességek, alkalmi, salon, smoking, fraok és zsakett öltönyök, sikkes katonai, vasuti egyenruhák készülnek

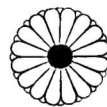
PRELOVSZKY ANDRÁS

polgári, katonai és vasuti egyenruha szabó üzégnél

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 4. SZÁM.

Donogán és Somossy

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Menyasszonyi kelengye. Kész fehérnemű. Női divat és szőnyeg áruház.

Szabott árak. — Előzékeny kiszolgálás.

Új ruhaüzlet!

Szolid, szabott árak!

Tavaszi idényre

legegansabb, divatos

férfi-, fiu- és gyermeköltönyök,

átmeneti kabátok, tavaszi felöltő különlegességek legolcsóbban

BALÁZS JENŐ

férfi-, fiu és gyermekruha áruházában szereshető be

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 61-İK SZÁM,

Közgazdasági Bank mellett. Megyei telefon 6-28. sz.

Mérték után megrendelt ruhák kiváló gonddal rövid idő alatt elkészítettek. — Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan elintéztettek. ooooooooo

Csábít a tárgy, hogy mélyebben markolják a kiderített fiziológiai igazságokba s kivált az átöröklés tanának már ismeretes valóságai közé. De csak pedzenni lehet, hogy pl. a nő szépsége a jövő nemzedék alakulásának egyik titka s hogy a gyermek az értelmi tehetséget anyjától örökli el, amíg akarátát, tehát jellemét az apjától. Amiben magyarázatát leli az is, hogy a szerelmes férfi miért becsüli anyyira a nőnek szépségén túl kivált szellemi képességeit (és ez nagy vigasztalása lehet a kevésbé szép hölgyeknek is) s hogy miért bámulja viszont a szerelmes nő anyyira a férfiban az erős strukturán túl az akaraterőt és bátorságot, amik a jellem alapjait teszik?

Végtelen nagy mennyiségű adat áll rendelkezésünkre a tudományban is, az életben is, ami a szenvedélyes, kitartó és forró szerelem fiziológiai okait közelebb hozza tudásunkhoz. Köztudat pl. az is, hogy a szőke és barna, valamint a fajilag egymástól távol álló házaspárok „egésztik ki” egymást legszebben. Ámbár titok pl. az, hogy bizonyos népfajok miért vegyülnek könnyen s miért nem a többiek?

Az *egyéniségek* kiegészítésének titka azonban transcendentális természetű marad, még Darwin éles szemei előtt is. Csak a szív intuíciója érzi, emberi tudás nem láthatja, mit talál egymásban az a két szerelmes, aki inkább az élettől válik meg, mint egymástól? A kiegészítés fiziológiai ereje sodorja őket s viharos szenvedélyük olyan igazság, ami egyenesen Isten kezéből jön.

Nem üres szólam tehát az sem, hogy a házasságok az égben köttetnek. A *faj végtelenségének* ereje nyilatkozik meg az igazi szerelemben az *egyéni végeesség* határai között s király és koldus egyaránt érzi, hogy ez és csakis ez ama legnagyobb természeti igazság, ami a férfi és nő között egyáltalán elérhető.

Az emberi társadalom tökéletlen, előítéletekkel és erkölcsi nyomorral teljes fejlődési állapota csak az oka, hogy e fényes, vagy legalább cifra század ezzel az „istenii joggal” oly mostohán bánik el.

Nem védem az u. n. utszéli szerelmeket és az éretlen vagy rögtönös szerelmi föllobbanásokat, amelyeket a görög filozofia „Aphrodité pandemosz” név alatt ismer. Az emberi élet utóvégre is telve van tévedésekkel és gyarlóságokkal.

Nem támadom a házasság jogi és vallásos intézményét sem. Ez olcsó mulatsága a tudás nélkül lezselő okoskodóknak. De ha bíró lehetnék a modern társadalmi életfölfogások fölött, számot kérnék azért a tömördek meggyilkolt boldogságért, undorért, pénz- és érdekházasságért, oktalanul előkészített házasságtörésért, könyért és vérért, ami a jó parthiek ürügye alatt közöttünk kiontatott és kiontatik minden nap. Számot kérnék azokért a nőkért, akik szerelem nélkül „csak férjhez mentek” s még inkább azokért a satnya, tökéletlen, jellemben és értelmi tehetségben fogyatékos gyermekekért, akikkel a modern társadalmak oly bőven el vannak árasztva a szülők tulságos okossága következtében.

Mert lehetnek sokféle igazságok köztünk; hasznos lehet a pénz is reánk nézve s vagyoni és osztályérdekeink is nyomhatnak valamennyit; de a természettől való elrugózkodás súlyos és boszúlatlanul sohasem maradó büntette marad az mindig, ha a házasságból azt, ami benne egyedül magasabb eredetű: a szerelmet kiküszöböljük, vagy harmadnegyed rangu tényező értékére szorítja le épen azt, ami a természet törvényei szerint minden tényezőnél fölébbvaló.

Ez a természettudomány álláspontja és nem

amaz, amit pikáns mártásban találunk napról-napra az olvasók elé, vagy amaz, amelyik gyatra előítéletekkel párosítja össze mindennap „jó parthie” ürügye alatt az egymáshoz nem való, egymást ki nem egészítő fiatal lényeket.

Nem is ezek helyeslését kérem, hanem azokét, akik elhamarkodott vagy kényszerített házasság rab-ságában élvén, szívükben mindennap megsiratják az „elvesztett édent” és azokét is, akiket a jó szerencse vagy szerelmi kitartásuk a természet törvényeivel egybehangzó, tehát emberhez méltó, boldog házaselettel ajándékozott meg.

Nem a tudomány és fölvilágosodás hibája, ha azok sokan és ezek kevesen vannak, hanem a sötét önzés bűne és az előítéletek.

ÁTKOZOTT...

A Debreczeni Szemle számára írta: ZIVUSKA ANDOR.

Óh! átkozott, óh! átkozott,
Ezer ezerszer átkozott!
Kinek a gúnyos sors szívébe:
Hogy ragadja, üzze, zúzza, tépje:
Nagy álmokat, vágyat dobott!

Óh! átkozott, óh! átkozott,
Ezer-ezerszer átkozott!
Ki, — míg száz álma szerte hull,
S körülte lassan alkonyul:
Nyomtalan fényel ellobog!

HÖLGYEK FIGYELMÉBE!

Most nyílt meg Szent Anna-u. 3. sz. alatt
GOLDMARK budapesti kalapgyáros
debreczeni szalonja **MAROSSY GIZELLA**
vezetése alatt, ahol kizárólag raktára
van párizsi és bécsi eredeti modelleknek.

(—) **Lábmosás.** Elérkezett a nagyhét és kihirdették az országban, hogy gyűljenek egybe a szegény öregek, mert a megalázkodás ünnepén király ő felsége meg fogja mosni a lábukat. Tizenketten legyenek a szegények és vének, mint ahogy tizenketten voltak a hit apostolai. A mondott napon, a kitűzött órában megjelentek a szegények és öregek. És jelentkeztek a királyi palotában. És beosztattak apostoloknak és várva-várták a szertartást és a gazdag ajándékokat. Ámde csak tizenegyen voltak. Nosza szétküldenek stafétákat és lakájokat minden irányba, keresni egy szegény embert, aki öreg, azaz, hogy egy öreg embert, aki szegény.

Még mielőtt visszatértek volna a staféták és lakájok, jelentkezett magától a tizenkettedik. Öregb volt a legöregebbnél és szegényebb a legszegé-

nyebbnél. Sietve vitték az öreget a ceremóniamester elé.

— Vesd le a bocskorodat — mondja a ceremóniamester a vén koldusnak.

És ez leveti a bocskorait. És a ceremóniamester rákiált haragosan:

— Beste lélek te, utálatos piszokfészek. Hiszen olyan fekete a lábad, hogy retket lehetne belé ültetni. Takarodjál rögtön és csutakold a lábadat tisztára, mert csak úgy bocskáthatunk a felséges ur elejbe.

Az öreg ránéz a ceremóniamesterre csudálkozó tekintettel:

— De uram, hiszen én azért jöttem ide, hogy megmossák a lábamat.

Nem sokat feleseltek az öreggel. Egyszerűen kilökték. Mert a királyok is csak olyan lábakat mosnak, amelyek már tiszták. És olyan sebeket gyógyítanak, amik már behegedtek.

És a tizenkettedik az Úr volt maga.

*

— **Hazafias gondoktól** fő a fejük a parlament embereinek. Itt a külső periferiákon pedig a kutyának se kell a politika és igazán nagyon kevesek gyomrát fekszi meg a honfiúi bánat. Március idusának, debreceni megünneplése évről-évre vérszegényebb lesz. Mérsékelt számu szinehagyott lobogók lengése mellett a fiatalság csak megtartotta szokásos ünnepét, de egyáltalán nem az elvárható érdeklődés mellett. Honfiúi gondok helyett a mindennapi kenyér megszerzésének gondja hajtotta az embereket, akiknek érzései mindenféle jelzót megbirtak, csak épen az ünnepit nem. — Kossuth Lajos halálának az évfordulója is minden nagyobb ünnepek nélkül fog lefolyni úgy látszik. Lélekemelő előkészületekről hirt nem kapunk. Amint színüket hagyják a padlásokról előszedett nemzeti trikolorok, azonképen elkopik a gyászlobogó s vele együtt a hazafiúi érzések színe, ereje is.

*

+ **A görög királyt megölték.** Gyönyörű szép regényeket szőttünk a királygyilkosságról, költői, legendákat gondoltunk el. Hogy a hazafias felbuzdulás ásta meg a sirját, hogy valamelyik hazája szomorú sorsán elbusult török vitéz szurta szíven a királyt. Dehogy is. Ennek a történetnek a poézisét is meggyilkolták. Meggyilkolta a próza, a közönséges élet. A merénylőt semmi más nem vezette, mint a *pénzszomjuság*. Nem nagyratörő szent eszmék, még csak nem is a világot boldogító szocializmus ölte meg a királyt, hanem a legegyszerűbb bosszúállás. Nehány fillér állott szemben a királyi milliókkal s szent eszmék ragyogó harcra fegyverein győzött egy szüreti pisztoly durranása. De hát ettől a beteg, romlott körtől lehet-e egyebet várni.

*

— **A vízvezeték** mégis csak megkezdte működését. Egyelőre ugyan csak egyes utcák locsolásával kísérletezett az illetékes vezetőség, de hát ez is valami. Piszkot, szemnyet tisztított a vízvezeték első forrása, tehát stilszerűen kezdte meg működését. Inni majd csak utólagosan ihatunk a medve bőrére, ha ugyan egyáltalán ihatunk s ha a vízvezeteki medvének lesz valamelyes — bőre.

*

(!!) **A pénzviszonyok** csak nem akarnak javulni. Pedig haldoklik a háború is s valamennyi inreális vállalkozás kimult ebből az árnyék világból. Utoljára azután igazán nem fogjuk tudni, hogy mi is hát az

oka, hogy nincsen pénz. Csak azt tudjuk, hogy nincs. Ami egyébként mellékes is. Mert pénzügyi kérdésekben csak egyetlen szempont a fontos: az, hogy pénz legyen.

*

(!) **Üzelmek a gazdák rovására.** Gazdáink nem képzelhetik, hogy a tavalyi esős őszt következtében mily nagy tömegben hoznak az idén forgalomba részint jóhiszeműleg, részint tudva csekélyebb értékű, sőt egészen értéktelen magféléket. Mjénél alacsonyabb árakon kínálják, annál biztosabb, hogy például a répamag, melyből a hirhedt bizenczi *hibás, selejtes áru* több ezer zsákkal van a vidéken elhelyezve, legtöbb esetben dohos és általában *igen rosszul csirázik*, sőt az északnémetországi között is van ilyen elég az idén. Ami pedig a lóherét illeti, köztudomásu, hogy a mult napokban érkezett Fiumén át Magyarországra mintegy 20 vagon olasz rostaalja, melynek az a hivatása, hogy honi lóhere közé kevertessék. Nem is szólva a lucernáról, melyre nézve az „Erdélyi Gazda“ szaklap március 16-iki számában is megírta, hogy a teljesen *értéktelen turkesztáni* lucerna nagy tömegben került Bécsből magyar vidéki kereskedőkhöz. Jó lesz tehát nagyon vigyázni, maradjunk meg a régi megbízható cégeknél és ne üljön föl se kereskedő, se gazda az említett igen alacsony ajánlatoknak. Így csodákat fognak ez évben tapasztalni.

*

(V) **A tudatlanság.** Bécsben az osztrák legfelsőbb bíróság fegyelmi tanácsa határozatban mondotta ki, hogy a tudatlanság, szabatosabban szólva: a köteles tudás hiánya, fegyelmi vétség s a fiskális, aki azért vesztette el a pört, mert nem ismeri úgy a törvényt, mint ahogy ismernie kellene, megbüntetendő. Semmi kétség: ez a határozat igen bölcs és erkölcsében meg nem támadható. Mindenkinek tudnia kell a maga mesterségét és ez a törvény különösen erősen áll azokra, akiknek a tudása mások nagy érdekeinek, a sorsát dirigálja. Az ügyvédre, az orvosra. Épen ezért az intézményes emberi társadalom az ilyen mesterségek folytatóitól garanciát követel és ez a garancia: a *diploma*. A legilletékesebb fórum törvényes hitelű bizonyítványa arról, hogy aki megkapta, föl van szerelve ezeknek a mesterségeknek a helyes, megfelelő gyakorlására. Se minálunk, se Ausztriában nem képesítheti magát valaki ügyvéddé: a képesítést egy erre hivatott, legális fórumtól kapja, amiből természetesen következik, hogy a munkájának nem erkölcsi, de tudásbeli tartalmaért elsősorban nem ő, hanem ez a fórum viseli a felelősséget. Ha nekem ügyvédi diplomám van és ez a diploma nem hamisítvány, a világon senkinek sincs joga az én ügyvédi tudásomat kétségbevonni: nekem magamnak sincs. Kiváló lélek és nem közönséges erkölcsi erő kell ahhoz, hogy valaki magát alkalmatlannak, gyöngének vagy képtelennek érezze olyan hivatásra, amelyre autentikus bírálói alkalmasnak és megfelelőnek nyilvánították és erről irást is adtak. Az is tudvalevő, hogy nem a valóban tudós emberek tartják magukat a legtudósabbaknak, hanem inkább megfordítva. Nehány esztendővel ezelőtt egy amerikai lap ezt a „körkérdést“ intézte az amerikai írókhoz:

— Mi tette önt íróvá?

Mark Twain erre a kérdésre a következő feleletet adta:

— A magam és a mások jóhiszemű tévedése. Az a bécsi ügyvéd, akit tudatlanságáért büntetett meg az osztrák legfelsőbb bíróság, szóról-szóra ezzel a felelettel menthette volna magát és amellet

még — több igazsága is lett volna, mint amennyi Mark Twainnak volt. Mert ő bizonyára csakugyan a maga és a mások tévedéséből lehetett fiskálissá.

(=) **Kulturgőg.** A budapesti szinfonikus zenekar a minapában a derék Filharmoniai Társaság jóvoltából Debreczenben hangversenyezett és ebből az alkalomból egy csomó fővárosi lap boldog megilletődéssel fődözi fel Hajdu vármegye székvárosát — a kulturának. Ez a megilletődés, ez a meglepődés igazában — egy sértés, édes testvére annak az inzultusnak, amely Budapesten természetesnek és magától értetődőnek hirdet minden ostobaságot, furcsaságot, elmaradottságot és korlátoltságot, amely véletlenül vidéken termett. Ez a sajtósági fővárosi gőg Párison kívül a világ egy más metropolisában sincs meg olyan mértékben, mint Budapesten. A párisi ember is a kultúra egy finomabb és fejlettebb produktumának érzi a maga egyéniségét, mint például a rouen-i vagy anvers-i, de enyhíti ezt azzal, hogy az anvers-i polgártársat is többre taksálja, mint akármelyik idegent. A budapesti gőgnek a mi vidéken lakó polgártársainkkal szemben ilyen enyhítő hierarkiája nincsen. A budapesti ember mindig mosolyogva ejti ki ezt a szót, hogy: *vidéki*. A legvéresebb igazságtalanság egy olyan város részéről, amely kulturális tartalmának is egy nagy részét a vonzó-erejének köszöni, oly értékeknek, amelyekkel a vidék termőföldje szolgált neki. Nem először tesszük ezt szóvá, de szóvá kell tennünk minden alkalommal, mert ezt az érzést, a vidéknek ezt a lenézését, ezt a sértő és igazságtalan megítélését ki kell küszöbölni, ki kell égetni a budapesti emberek fölfogásából. Aki Magyarország földjéből nagyobb darabot ismert, mint Budapest területe, nagyon jól tudja, hogy ezen a földön nemcsak a főváros számára találtak föl — a zongorát meg a villamos körtét. Vidéki városaink között — most nem akarunk pro domo beszélni — van akárhány, Arad, Kassa, Nagyvárad, amelynek a kulturális élete, ha nem is terjedelem, de intenzivitás dolgában, amennyiben ez a kulturális élet a szép, a haladott, az új, a művészet iránt való érdeklődést, figyelmet és vágyat jelent a közönség részéről, viszonylag nem áll kisebb fokon, mint a fővárosban. Arany János nem azért vagy azzal lett nagy költő, hogy Budapestre jött lakni és Kulp Fridolin budapesti lakos, ha mindennap elsétálhat is az Operaház előtt, még nem okvetlenül különb zeneértő, mint az az ur, aki Szolnokon maga játszotta el otthon magának Beethoven vagy Wagner műveit, mert Szolnokon nincs operaház. A fővárosi könyvkereskedők és a hírlapok kiadóhivatalai statisztikával tudnának bizonyosságot tenni róla, hogy az a mosolygó gőg és fitymálás, amellyel a fővárosban a vidék, a magyar vidéki városok kulturális állapotairól beszélni szeretnek, nem több, hanem kevesebb műveltséget és ismeretet jelent a kelleténél.

— *Ha nő vagy férj* olcsón akar öltözködni: szöveget a HeFiscer Adolf és fia (Piac-u. 61.) czégnél szerezze be.

— *Löbl Gyula és Társa* látszerész és fényképészeti szaküzlete Piac-u 63. szám. Telefon szám 869.

A nők olyanok, mint a regények: ha unalmasak, mindjárt az elején félretesszük őket, ha érdekesek, nagyon is sokan akarják végig olvasni.

Színházi hét.

(Szojer Ilonka Debreczenben.)

Irmay Béla mindenképen rászolgált arra a bizalomra, amelyet számára a városi tanács engedélyezett.

E héten igazán dicséretre méltó bátorsággal vállalkozott sok kockázattal járó vendégszereplésekre. A legkiválóbb, de egyszersmint legdrágább vendégművészeket léptette fel, részben konkurrálva a két helyi zeneegylettel, melyeknek szezonzáró hangversenyei ugyanezen időtájban zajlottak le. És az elért nagy művészi siker mellett, tisztességes anyagi eredményekről számolhat be illetékeseknek.

M. Szojer Ilonka ma a legelső magyar szubrett-énekesnő. A m. kir. operaháztól hódította el a Népepera, melynek igazgatója, — melleleg mondva, — a férje, Markus, akinek a komoly, klasszikus muzsika népszerűsítése terén hervadhatlan érdemei vannak.

Hogy milyen a tökéletes primadonna, azt Szojer Ilonka példázza. Ragyogó szépsége, művésznői egyéniségének megvesztegető bája, nagy terjedelmű, kristályosan, üdén csengő, a külföldön művésziileg képzett hangja, pompás alakja, művészi ötletessége, a toalettekben is megnyilatkozó szubtilis izlése, finoman, franciásan pikáns, pajkos temperamentuma teszik Szojert igazi nagy magyar énekesnővé, mindenféle zajosabb önreklamirozás nélkül.

Debreczenben alaposan elbukott operettek vezető szerepében, a feltámadás hitének nagyhetében csakugyan életre keltette a *Lila dominót* és a *Tengerész Katót*, az ő méltó partnerével, Pázmán Ferencsel, aki a férfi vezető szerepekben mutatkozott be a közönségnek.

Dacára az ugyanazon esték hangversenyeinek, nagyon zajos *külső* sikerrel is zárultak a *Szojer*-esték s egyhangú az az óhajlás, hogy még e szezonban viszontláthassa a közönség, olyankor, mikor érdeklődését nem kell több irányban megosztania.

A *Bőregér* előadása így is, dacára a felemelt helyáraknak, zsufolásig megtöltött nézőtér előtt folyt le. *Szojer* Ilonka *Adélja* egyébként is a legértékesebb, legművésziibb alakítása.

Ugyancsak a héten vendégszerepelt *Réthy* Laura, aki fényes művészi pályafutásának visszasugárzó verőfényével hintette tele a debreceni színház kopott deszkáit. A Cigánybáró Saffiját énekelte nagy és zajos siker mellett.

S.

Kornai Berta és Zilahy Pali. A jövő hét műsora méltán szolgál rá a közönség fokozottabb mértékű érdeklődésére. *Kornai* Berta, a Debreczenben nagyon kedvelt fővárosi primadonna három estén legjobb szerepeiben fog fellépni s ugyancsak e héten tartja bemutatkozását *Zilahy* Pali, akiről művésztanárai azt tartják, hogy nem hiába a magyar színház két kiváló nagy művészeinek, Singhoffler Vilmának és Zilahy Gyulának a fia.

*

Első és második.

(Szerző a darabjáról.)

Ily címen írta Rutkay György nagysikerű drámáját, melyet e héten mutat be a debreczeni színház.

Felszólításunkra az illusztris szerző a következőket írja nekünk:

Tisztelt kolléga Uram!

Ön azt kívánja, hogy mondjam el tisztelt olvasóinak új darabom, „Az első és második”-nak tartalmát. Ha én e kívánságát teljesíteném, a helyzet körülbelül olyan lenne, mintha egy opera komponistája, művének első előadása előtt a nagyközönség elé lépne és eljuttatná azokat a számokat, melyeknek érvényül csak nagy művészek és egy pompás zenekar szerehetnek. Így tehát, tisztelt Uram, darabomról csak annyit, hogy cselekvénye egy házasság körül forog, mely látszólag boldog és mégis felbomlik, mert a hős, egy gyöngye férfit, nem tudja boldogságát értékelni. Másutt keresi.

Mint? Hogyan? — megtalálja-e vagy sem? — erről már, szíves engedelmével, nem nyilatkozom. Ha materialista lennék, azt lehetne rám fogni, azért nem, mert a részletekért már — belépő díj jár. Pedig azok, akik ismernek, tudják, hogy díszkrécióból hallgatók és azért, mert respektálok a premiére-közönség természetes jogait.

Szívvel köszönti

igaz híve

Rutkay György.

*

Janatka Alajos kereskedelmi és műkertészeti telepe a Szoboszlói-uton. (Virágüzlete Debreczen, Piac-u. 59. sz. Telefon 8—44. Telep-telefon 10—46.)

URANUS		SZÍNHÁZ
E HÉTEN!		E HÉTEN!
SZOMBATON márc. 22.		VASÁRNAP márc. 23.
POMPÁS ÜNNEPI ÚJ MŰSOR!		
HÉTFŐN, márc. 24.		KEDDEN, márc. 25.
ELŐKELŐ ÜNNEPI ÚJ MŰSOR!		
SZERDÁN — CSÜTÖRTÖKÖN — PÉNTEKEN 26., 27., 28-án ASTA NIELSEN PREMIER!		
H A L Á L S E V I L L Á B A N		
Nagy tragédia 4 részben Főszereplő: Asta Nielsen.		
Írta: Gad Orbán.		
Páthé Ujság. Művelői világesemények.	Ezt megelőzi:	Romeó a festőművész. Bohózat.
Móric flörtöl. Komikus jelenetek!		

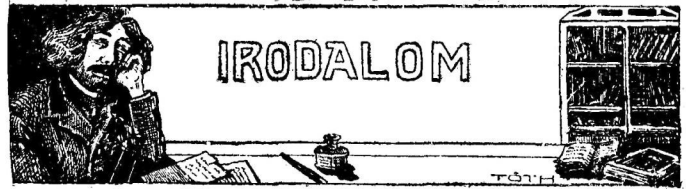
A legokosabb nő is tudja, hogy egy férfi hüségesküjét nem szabad komoly számba venni, de ha rá kerül a sor, még a legokosabb is elhisz belőle valamicskét.

*

Ha egy asszony vétkezni akar, azon kezd, hogy — mentseget keres.

*

Ha a nap huszonnégy órájában huszonhárom egy asszonyra fordítasz, még mindig képes lesz arról panaszkodni, hogy elhanyagolod.

Fényképező művész honvédszázados.

(A művészi fényképezés Évkönyve. Szerkesztő Faragó Géza.)

A husvétii könyvpiacon szánt könyvek között egy műremek kiállítású évkönyv jelent meg. Az első pillanatban, azt hittük, hogy külföldi s később magyar szövegét látva, legalább is fővárosi tipografiai produktumnak gondoltuk.

Pedig hát Sonnenfeld Adolf nagyváradi grafikai műintézetéből került ki a könyv, szerzője pedig Faragó Géza a nagyváradi honvéddhadapródiskola művészlelkű s kezű honvédszázadosa, tudós tanára.

Ez a munka úgy tartalom, mint kiállítás tekintetében páratlanul áll a magyar fényképezés irodalmának krónikájában. A könyvet művészi becsű fotográfiai pompás reprodukciói díszítik s minden lapja arról tesz ékes tanubizonyságot, hogy igenis a fényképezést kiváltságos talentum, hivatás igaz művészetté tudja nemesíteni s vannak tehetségek, melyeknek művészi meglátásai, megérzései révén oda sorozható a művészi fotografálás, a képirás s képfaragás művészete mellé.

Faragó Géza fényképek reprodukciói hamisíthatlanul igaz művészetet reprezentálnak s könyve bizonyára friss szenzációt fog kelteni különösen a szakemberek körében.

Hogy katonai tekintetben milyen nagy szerepet játszik a fényképezés, azt csak sejtjük, de könyvével mi, mint kizárólag művészi s irodalmi jelentőségű munkával foglalkozunk ez alkalommal s e tekintetben jóleső örömmel tölt el bennünket az a tudat, hogy egy magyar honvédszázados nagy jelentőségű sikerét jegyezhetjük fel.

Az évkönyv szerkesztésében — melynek sikerére nemcsak szerzője, de a mi feladata magaslatán álló honvéd, tehát magyar katonai intézményünk is büszke lehet — a legkiválóbb művészek és írók voltak segítségére Faragó Géza honvédszázadosnak. Így a hamburgi Dürkoop, a müncheni Greiner, az amsterdami Lux, Kende Dániel, dr. Tafner Vidor, Bing Gyula, Szeghalmy Gyula. Ezenkívül a legkiválóbb külföldi gyárak is támogatták munkájában, amely körülmény arra enged következtetni, hogy a külföldön, a világ nagy kulturavárosaiiban is ismerik a munka kiváló illusztris szerzőjét.

A könyv bármely debreczeni könyvkereskedés útján megrendelhető, igazán nemcsak a szakköröknek, de a művészetet szerető, előkelő közönségnek is ajánljuk méltó figyelmére. (sz.)

Földi Mihály elbeszélései. A Gömöri Jenő szerkesztésében megjelenő Modern Könyvtár, amelynek egyik fő törekvése, hogy új tehetségeket fődjön fel a magyar irodalom és közönség számára, egy egészen ismeretlen, fiatal magyar írót mutat be egyik legújabb kötetében: *Földi Mihályt*. Földi Mihállyal, mint ezt az első könyve olvasása után bizvást megállapíthatjuk, a modern magyar irodalomnak nagy elbeszélője érkezett meg, akinek nevét meg kell jegyezni s akinek fejlődését a nagy tehetségeknél ki-járó figyelemmel kell kísérni. A szép, értékes és vaskos könyv az Athenacum kiadása. Ára 60 fillér.

Kultúra és tudomány. Új irodalmi vállalatot indított e címmel a Franklin-Társulat, ez a nagyhirű régi műintézet. Tetszetős, ügyes formájú kis kötetekben, példátlanul olcsó áron bocsát a művelt emberek kezébe olyan könyveket, melyek a mai gondolkozást legélénkebben foglalkoztató tárgyakról szólnak s magas tudományos és irodalmi színvonal mellett a szó legnemesebb értelmében népszerűek. A tudományok minden köre megszólal bennük, mindegyikből olyan tárgyak és olyan eszmék, amelyek mindenkit egyaránt érdekelnek. Az egyes kötetek mindenkör igaz mesterek művei. A vállalatnak most jelent meg első sorozata, amelyből különösen három munkát emelünk ki. Az egyiknek címe: *Széchenyi eszmevilága*. A legkiválóbb magyar Széchenyi-ismerők, szellemi életünk megannyi kitünősége fejlegeli benne Széchenyi egyéniségét, szellemi és erkölcsi világát, eszméit, pályájának eredményeit. Gaal Jenő, Beöthy Zsolt, Prohászka Ottokár, Kenessey Béla, gróf Vay Gáborné, gróf Andrássy Gyula tanulmányai vannak benne. A nagyjelentőségű tanulmány-sorozat három kötetre van tervezve; az első kötet most jelent meg. Ára 1 korona 60 fillér. A másik kötet egy kitünő modern angol közgazdasági író J. A. Hobson könyve: *A vagyoni tudománya*. A modern közgazdasági élet főproblémáinak és rendszereinek rövid, a tudomány és az élet színvonalán álló, élelemjű összefoglalása, a képzelhető legjobb bevezető a laikus számára, nemcsak a közgazdaság ismeretébe, hanem a közgazdasági gondolkodásba is. A kitünő könyvet dr. Sidó Zoltán fordította, ára 2 korona. Ugyanebben a vállalatban jelent meg A. Slaby tanárnak a német császár előtt tartott előadásorozata a *szikratáviróról*, melyet Kreuzer Géza mérnök dolgozott át magyarra. Ára 1 kor.

*

Az e rovatban felsorolt művek kaphatók **Hegedüs és Sándor** könyvkiadóhivatalában, Kossuth-utca 11. szám.

ZENE.

Debreczen hangverseny-hete.

Ha valaki tíz, tizenöt esztendővel ezelőtti évfolyamait forgatja a debreceni lapoknak, azt fogja találni, hogy abban az időben egy egész évi hangverseny-szezon alatt nem volt annyi hangverseny Debreczenben, mint például az elmúlt héten.

Nem szólunk arról, hogy ugyanakkor *Szojer Ilonka*, a magyar énekes színművésznők egyik legkiválóbbja, mint szubrett-primadonna legelső, énekelt három estén keresztül a színházban, csupa világhírű művészekkel volt alkalma a közönségnek megismerkedni, a mi két nagyon agilis, derék, feladatuk magaslatán álló zenetársaságunk révén.

Ugy a hétfői Kreisler-hangverseny, melyet a Debreczeni Filharmóniai társaság rendezett, mint a szerdai Mackbeth—Mosshammer—Tarnay művészest, — mellyel a Debreczeni Zenekedvelők-Köre zárta be a szezont, — nagy jelentőségű művészi esemény számba ment s most a kapuzárás utolsó órájában igazán a egnagyobb elismeréssel kell megemlékeznünk két zenegyütésünknek a vidéki nagyvárosokban páratlan vezetőségéről. Dr. Spitz Lipót, Nagy Zoltán, Dr. Szenes Zsiga állanak a rendezési munkák központjában s évről-évre fényesebbnél-fényesebb siker koronázza működésüket.

Nem a kákán is csomót keresés, a jóindulatu kritika az, amely csak azt kifogásolja, hogy a Kreisler-hangverseny műsora, — eltekintve az általános szö-

vegrésztől, — német volt. Nagyon kis fáradsággal magyarra lehetett volna azt fordítani s meg vagyunk győződve arról, hogy a jövőben így is lesz...

*

Kreisler művészetét legjobban jellemezte egyik kritikusa, ezt mondván róla:

Művészete átöleli az olasz verőfényt, a német mélységet, a francia mozgékonyt, az orosz nép komolyságát s a világvárosi füsttől állandóan beborult Bécsnek fénytelen egét.

Hogy ma a világ két-három legjobb hegedüse közt emlegetik, ezen még a közönség zeneileg kevésbé képzett közönsége sem csodálkozott nálunk sem. Káprázatos művészete különösen a Paganini és Tartini számokban nyilatkozott meg, de viharos hatásokat váltott ki Händel és Bach interpretálásával is.

Mackbeth Florence művészetének megmámorító, varázslatos hatalma van. A nagy angol énekesnő énekelőadása, hangja a legkristályosabb, legszubtilisebb, régi, nagyon lenge s mégis évezredek erejével bíró csipkékre emlékeztető legfinomabb művészet. Bársonyos puhaságu, szinte álmódásszerű pianinói, hajszál lépcsőzetű crescendói bámulatos hatást keltenek s hallottuk ajkán felcsendülni a legtökéletesebb stakkatokat, szívérványos színű trillákat.

Régi legendás idők mese-hangszerén, a hárfán játszott a Mackbeth-estén még a legnagyobb magyar hárfaművész, Mosshammer Román. Ritka műélvezettel hallgatta a közönség a nálunk ritkaság számba menő hangszer párját ritkító mesterét.

A művészi kisérlet *Tarnay* Alajos, a „mi dédelgetett művésznők” látta el. Ujabbat, szebbet, — mint amit róla már elmondtunk, úgy sem mondhatunk.

*

Magánkoncert is volt egy a héten, kedden, amikor is Tkáts Izrael budapesti főkantort hangversenyezett a *Bika* disztermében. A csodahangu énekes páratlan sikert ért el briliáns énekművészetével a külföldön s ez a siker kísérte kedden esti hangversenyén a debreceni közönség előtt. Hangja hatalmas, terjedelmes és remekül iskolázott. Énekszámait percekig harsogó tapsokkal jutalmazta a közönség és szeretetteljes ünnepléssel tüntette ki a művészt. Különösen zsidó dalaival ért el páratlan sikert, melyben osztozott még *Stroke* Henrik is, aki zongorán kísérte a kiváló énekest.

*

Mindenféle zeneművek kaphatók Csáthy Ferencz Debreczen legrégebb könyv-, papír- és zeneműkereskedésében, Egyház-tér.

KÖZGAZDASÁG.

Az Általános Forgalmi Bank Rt. pénzügyi transactiója.

Azon tárgyalások, melyek egyrészt a „Mercur” váltóüzleti részvénytársaság, Budapest, másrészt az „Általános forgalmi bank részvénytársaság” Debreczen között folytak, befejezést nyertek. A létesített megállapodás szerint nevezett intézetek között érdek-közösség jött létre, minek kifejezéseül az e hóban tartandó rendes közgyűlésen a „Mercur” váltóüzleti részvénytársaság, Budapest, részéről ennek vezérigazgatója Berger Mór és a K. K. Priv. Bank und Vechselstuben A. G. „Mercur” részéről Max Chavanne

vezérigazgató az Általános forgalmi bank igazgató-ságába beválasztatnak. A bécsi és pesti „Mercur” tudvalevőleg a Schweizerischer Bankverein és a Darmstädter Bank 400 millió korona alaptőkét képviselő csoportjához tartoznak.

Örök sötétségben.

A Debreczeni Szemle számára írta: KAFFKA MARGIU

(10)

— Éva, — kiáltott és megrázta a karját. — Ébredj fel, akarom, érezd egyszer, hogy ki vagyok én. És ki vagy te? Nem vagyunk-e mi ketten igazi, egész emberek? Én néha megszázaszorozva is érzem önmagamot. Mi közünk a fényhez? Amiért idegen és közömbös emberek beszélnek felőle nekünk? Kicsodák neked azok? Mi önmagunkért vagyunk és ketten vagyunk.

— Ez a világ az ő világuk, — felelte az asszony tompán — és mi egy lépést sem tehetünk benne.

A mester a keze után nyult s az önámító bizalom e percében keményen, remegéstelenül tartotta fogva, mint egy magabizó, fölényes, erős férfi az asszonya kezét.

— Érts meg egyszer, Éva! Lásd, nem szabad, nem szabadna megalázkodni azért. És lemondanunk. Az élet a mienk is, épúgy, mint azoké. Én így születtem és otthon neveltek, az apám katona volt és nem tanított meghunyászkodásra. Én tudok olyat, amire más ember nem képes; az elragadtatás tapsait sokszor hallottam már, de érzem, hogy a zene igazi mámorát csak én ismerhetem, nem ők. Csak én, meg te! Egyedül vagyunk! Mi volna, ha kézenfognálak és elvinnélek innét, e dohos szobákból, ringó hajókon és kattogó vonatokon. Muzsikálnánk. Illatos virágosót szóránának reánk és hallanók a tapsokat. Éva, ha hallanád egyszer a tapsokat!

(Folyt. köv.)

Minden nap napvilágot látnak új különlegességek az archőr ápolására; ezek nagyjából arcfestékek. — Csakis a Crème Simon adja meg az archőrnek az üdéséget és a természetes szépséget. 50 év óta el van terjedve az egész világban, minden utánzás ellenére. A Poudre de riz és Savon Simon kiegészíti a crème gyógyhatását.

Postásfiú és a huga.

Dr. Csapkés Emil a Bpesti Híradó munkatársa	Pető Pál
Báró Szalánczy	Szabó Gy.
Vankay Endre, szinigazgató	Kemény
Álmay Milka	Kiss M.
Bájkerti Lili	H. Serfőzy
Gombatóvi René	Vámos
Ballagi Dóra	Levendoszkai
Hertelendy Iza	Kállayné
Bodrogi Géza	Repkai
Szinaí Imre	Székely
Bulkai Ferencz	Szászhalmy
Karacsi József	Kolozsváry
Merényi Ákos rendező	Kállay
Felhő Mukí, levélhordó	Kassay
Klári, a huga	KORNAI
Dr. Pusztits Lipót, színházi orvos	Rózsa
Penczi Kálmán, ügyelő	Perényi J.
Szöke Ilenrik	Szilágyi
Mankóczy Sándorj	Szatmáry
Eliás	Kormos
Pityke, szerkesztőségi szolgáló	L. Farkas
Humbertné, házmesterné	Arday V.
Sugó	Szakács
Nyomdász inas	Kozma

A KEZDŐDŐ SÖRIDÉNY alkalmával a Nagymihályi sör és malátagyár Rt.

debreczeni főraktára megnagyobbított üzemével kőbányai mintára főzött hordós és mindig friss fejtésű üveges sörrel áll a t. közönség rendelkezésére. Előzékeny és pontos kiszolgálásról gondoskodik:

Fischbein Jenő Debreczen, Hatvan-u. 30. sz.
TELEFONSZÁM 1051.

Csitri.

Maurice Delanoy	— — —	Lajthay Károly
Colette	— — —	Vajda Ilonka
Nancy Vallie	— — —	Kiss Mariska
Simoneau	— — —	Kemény Lajos
A plébénos	— — —	L. Farkas Pál
Alcide	— — —	Zilahy Gyula
Agiaé	— — —	Uti Gizella
Hortense	— — —	H. Serfőzy Etel
Pierre Sermin	— — —	Szászhalmy György
Vergnaud, rendőrtisztviselő	— — —	Pethő Pál
Leonie	— — —	Kállayné
Suberville asszony	— — —	Arday Vilma
Julie	— — —	Vámos Gizella
Martinlys kisasszony	— — —	Jászai Olga
Pingois	— — —	Kováts Károly

Feltűnő szép kalapok

különleges nyakkendők, kitűnő minőségű férfi-fehérműek LENGYEL SAMU UTÓDA

Frank Imrénél, a Dréher mellett.

Vig özvegy.

Zéta Mirkó	— — —	Kassay K.
Valencie neje	— — —	Csanády I.
Daniló	— — —	Falussy
Glavari Hanna	— — —	Zilahyné
Camille	— — —	Solti Ernő
Kromow	— — —	Székely Gyula
Olga	— — —	Vámos Giza
Praskoviáné	— — —	H. Serfőzy E.
Nyegus irnok	— — —	Szabó Gyula

A tavaszi ujdonságok megérkeztek

Szegő Árpád

KOBRAK-cipők raktárába

Debreczen, Piac-u. 42.

Telefon 654.

Milliárdos kisasszony.

Stanley Ros	— — —	Lévay Farkas P.
Betty, leánya	— — —	Csanády Irma
Nasa	— — —	Aranyossy Nusi
Boleslav	— — —	Kormos Ferenc
Basaréti	— — —	Székely Gyula
Véry Ákos	— — —	Falussy I.
Feigenbaum	— — —	Szabó Gyula
Turteltaub	— — —	Kassay Károly
Harmath Évi	— — —	Kornai Berta

Elsőrangú úri-divatárúk, „ITA” és „BORSALINO” kalapok,

különleges nyakkendők a legjobb választékban

Frank Testvéreknél

Piac- és Szent-Anna-utca sarok. — Telefon 749.

UJ NŐIKALAP DIVATTEREM megnyílt

KOVÁCS GYULA és TSA

női- és gyermekfelöltő divattermében ~

TELEFON 666.

DEBRECZEN, PIAC-U. 55. SZÁM. Hungária kávéház mellett.

A drótos tót.

Az előjáték szereplői:

Blacsek Milos — — — —	Perényi József
Milos, a fia — — — —	Horváth J.
Vojtek, drótos tót — — — —	Repkai
Babuska, felesége — — — —	H. Serfőzy E.
Zsuzska, leányuk, 8 éves — — — —	Irmay Pirka
Jankó, neveltjük, 12 éves — — — —	Irmay Magdus
Pfefferkorn Farkas Lipót hagymakereskedő — — — —	Farkas
Vaklavek — — — —	Kőszegi K.
Kropacsek — — — —	Rózsa I.

A darab szereplői:

Günther, bádgosmester — — — —	Szabó
Micziike, leánya — — — —	Csanády
Jankó, üzletvezetője — — — —	Falussy István
Pfefferkorn, hagymakereskedő — — — —	Farkas
Zsuzska, cselédleány — — — —	Kornai B.
Milos, huszárkáplár — — — —	Székely Gyula
Giza) orfeum énekesnők — — — —	Kállayné
Lori) — — — —	Nagy Zs.
Órmester — — — —	Kállay
Girált báró) huszár- — — — —	Kiss I.
Koháry) önkéntesek — — — —	Szászhalmy
Keszeg, káplár — — — —	Szathmáry
Czinczér — — — —	Kormos F.

Zeneszerző — — — —	Kiss Imre
Kegyelmes asszony — — — —	Kulinyi C.
Belinszky — — — —	Kormos Ferenc
Dunayné — — — —	Kiss Mariska
Kármánné — — — —	Uty Gizella
Fehér Pipsi — — — —	Vámos G.

13 év óta fennálló üzletünket Piac-u. 49. sz. alá (Főpostával szemben) áthelyeztük, sok újonnan és dusan berendezett ranktárunkban

a legszebb divatu gyapjuszöveiteinket
ugy férfi öltönyökre, mint női kosztümökre ajánljuk a legjutányosabb árák
mellett. Tisztelettel:

(Telefonszám: 788.) **Domán és Kurz**

Dolovai nábob leánya.

Jób Sándor — — — —	Szathmáry Ferenc
Vilma, leánya — — — —	Halassy Mariska
Domaházyné — — — —	Uty Gizella
Szentirmay — — — —	Pethő Pál
Szentirmayné — — — —	Kiss Mariska
Tarján — — — —	Lajthay Károly
Loránt — — — —	Zilahy Gyula
Belitzky — — — —	Zilahy Pali
Werlin — — — —	Kemény Lajos
Szklabonyai — — — —	Kormos Ferenc
Miska, kutyamosó — — — —	Székely Gyula

Özv. Dankó Béláné és Társa

EKLI JÓZSEF

a város legrégibb s legdusabban felszerelt temetkezési vállalata.

Üzlethelyiség áthelyezve Kossuth-u. 15. szám alól KOSSUTH-UTCZA 6., SASS-Ú. SAROKHÁZ 1. számú, volt Boros-féle üzlethelyiségbe.

Nappali telefon 322. Éjjeli telefon 66. — Lakás Csapó-u. 16.

Minden a temetkezés szakmájába vágó megbízást a tulajdonos személyes felügyelete mellett végzünk bármely vidék vagy külföldön is.

Első és második.

Bánhegyi Géza — — — —	Lajthay Károly
Ella, felesége — — — —	Halassy Mariska
Edit — — — —	Horváth Icuka
Vengraf — — — —	Kemény Lajos
Vengrafné — — — —	H. Serfőzy Etel
Margit — — — —	Vajda Ilonka
Dr. Kállay Dezső — — — —	Pethő Pál
Szálloda igazgató — — — —	Levai F. Pál
Westerheim báró — — — —	Szathmáry Ferenc
Wurm — — — —	Szabó Gyula
Bálint — — — —	Szászhalmy Gy.

Megnyílt A BORDÓ ÉTTEREM Széchenyi-utca 54. szám alatt.

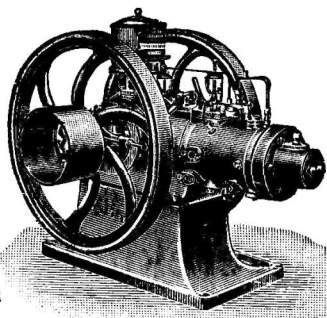
A jó hírnévnek örvendő vendéglő teljesen újja alakított. IZLETES KONYHA! ——— KITŰNŐ BOROK! Estenként Berki Béla, a jeles szólista hangversenyez. Havi étkezésre előzetesek jutányos árban elfogadtnak. Pontos és figyelmes kiszolgálásról gondoskodik

FRIEDENTHAL SÁNDOR, vendéglős. ::

Március 15-ikétől kezdve modernül berendezett, fedett tekepálya áll a vendégek rendelkezésére.

Faun.

A faun — — — —	Zilahy Pali
Lord Stonbourg — — — —	Pethő Pál
Ernest Graddock — — — —	Kemény Lajos
Maurice Morris — — — —	L. Farkas Pál
Cyril Overton festő — — — —	Szászhalmy
Lady Alexandra Vancey — — — —	Vajda Ilonka
Mis Hope Aarke — — — —	H. Serfőzy Etel
Vivian leánya — — — —	Vámos Gizella
Mis Lidya Vancey — — — —	Uty Gizella
Fisch — — — —	Szathmáry Gy.

BÄCHER ÉS MELICHÄR gépgyárak fióktelepe kizárólag

RÄHMER SÄNDORNÄL

DEBRECZEN, Piac-u. 43. SZ. (A Dréher mellett.)

Ajánlja legjobb amerikai motorait, takarmánykamra berendezéseit, lánckutait és mosógépeit.

Szabó Miklós

Debreczen, Piac-utca 19. sz. alatt
(volt Ranunkel házban.)

Rendelésszerűen készült, kész
férfi, fiu és gyermekruha
különlegességek állandóan raktáron.

Felöltők, télikabátok.

Külön mértékszerűen
angol uri szabóság.

Helyi és megyei telefon 10—64.

Legolcsóbb szabott árak
minden darabon feltüntetve.

Telefon 632.

Telefon 632.

HALMÁGYI

divatháza Debreczen, Piac-utca, a főpostával
szemben.

Costüm osztály.

Női- és leány-costümök, remek kivitel . . . K 30-tól.

Pongyola osztály.

Creton és mosó Delain, divatos formák . . . K 10-től.

Felöltő osztály.

Kék cheviott felöltők és Raglánok K 18-tól.

Eredeti modellek.

Szolid, olcsó árak.

Előzékeny kiszolgálás. Külön mérték osztály.

Általános Hitelszövetkezet Debreczen

(Piac-utca 68. sz., Killer-palota.)

hat éves évtársulatokkal,

heti 1 koronás törzsbetétek mellett nyújt tagjainak

előnyös kölcsönöket

BUDAPESTI ILLATSZERTÁR

MEGKEZDŐDÖTT EGY

folytatólagos eladása.
Árak korona fillérben.

PIAC-UTCA 83. SZ. A.

Eladásra kerülnek:

Odol, nagy üveg	1-50	Egger fogcrém	—56	Parfümök, 1 üveg 30 fillértől	20-—
Valódi Kölni víz, 1 drb.	—40	Kolozsvári ásványszapp., drbja	—56	1 tucat Neverip-óvszer 2, 4.	5-—
„ „ 3 drb.	1-10	Francia szappanok 20 fillértől.	1-20	Hajkrep, métere	—50
Pixavon	1-90	Kolozsvári rud glicerinszappan	—50	Sütővas	—30
Kalodont fogcrém	—46	Cipő-erém	—12	fillértől feljebb.	
Francia szájviz	1-20	Vindsor szappan	—70	Hajkefe 40 fillértől	2-—
Pebeko fogcrém, nagy	1-20	„ „ 3 drb.	2-—	Körömkefe	—10
Kielhauser szájviz	—70	Kielhauser szappan	—30	Ruhakefe	—40
Jes powder, nagy	4-20	„ Speickszappan	—52	Fogkefe	—20 —30
„ „ közep.	2-50			és feljebb.	

továbbá eladásra kerül fésű 20 fillér, tükör 30 fillér, hajtü és disztárgyak meglepő árban, — vételkényszer nélkül;
tessék meggyőződést szerezni!

DEBRECZENI IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK

Alapított 1867. o o o Alapított 1867.
Debreczen, Szent Anna-utca 13. szám. Saját ház.

Magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítója.
Alaptőke 3,000.000 K. Tartalékok 750.000 K.
Betéteket elfogad takarékkönyvre és perselybetét
mellett. Kölcsönöket nyújt váltókra és ingatlanokra.
Tőzsdei megbízásokat elfogad értékpapírok vé-
telére és eladására. Beszerez katonai-, házassági
óvadékokat, Safe deposit-ok (tűz-és betörés men-
tesek) különböző nagyságban legmérsékeltébb árban
állanak ügyfeleink rendelkezésére. — Mindennemű
felvilágosítással szolgál Az IGAZGATÓSÁG.

Szines és fehér férfiingek, lábravalók, haris-
nyák, zsebkendők nagy választékban. v

Jó mosó zefir, karton, batiszt és ruha-
vászon. v Sportingek amerikai gallérral.
Női harisnyák, zsebkendők, kötények,
divat szerint. v Kész fehérneműek nők,
férfiak és gyermekek részére. v

Legrégibb megbízható vászonüzlet!

Alapítva 1831-ben. _____

Menyasszonyi kelengyék legnagyobb
választékban. v

KARDOS LÁSZLÓNÁL

Debreczen, Kossuth-utca 9. szám.

Kőbányai Polgári Serfőző Részvénytársaság

Eudapest—Kőbánya.

Igyék naponta 1—2 palack

Dupla Malátasört, de Szent István

védjegyűt, mert ez a legelső, valódi.

A söriparban korszakot alkotó a Kőbányai Polgári Serfőzde ezen világhírű söre, amelyet ma már min-
den országban utánoznak. Nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van,
idegesség, étvágyhiány, vérszegénység, álmatlanság, tüdő- és gyomorbetegségeknél; igen ajánlandó lábbadozó
betegeknek és szoptató nőknek is.

AJÁNLJA: Noorden tanár, Bécsben. Korányi tanár Budapesten.
Glax tanár Abbáziában és számos szaktekintély.

KAPHATÓ: Csanak József, Kontsek Géza, Komlóssy Lajos, Mayer Jenő és Béla, Ullmann
Salamon uraknál, Royal szálloda kávéháza és éttermében és más fűszerkereskedések és
kávéházakban, ugyiszintén Áron Manó és Társa főraktárosoknál és üzleteikben. ~~~~

DEBRECZENI BANK RÉSZV.-TÁRS. Piac-utca 77. sz.

Foglalkozik ~~~~
a banküzlet minden ágával.

Megnyilt

Komlós Géza

női- és leányfelöltők árúháza

Debreczen, Piac-u. 52.

(Az új megyeháza mellett.)

Kosztümök, bluzok, pongyo-
lák, női és gyermekfelöltők
remek, nagy választékban.

DEBRECZENI HITELBANK R.-TÁRSASÁG

OO DEBRECZEN, PIAC-UTCA ÉS SZÉCHENYI-UTCA SAROK. OO

Részvénytőke 4 millió korona.

Kölcsönöket ad váltókra, kötelezvényekre és folyószámlára a legelőnyösebb kamat mellett.

Elfogad takarékbetéteket betétkönyvecskére és chek-számlára.

Jelzálog-kölcsönöket ad földbirtokra és házakra.

Óvadék-kölcsönöket ad vállalkozóknak és bérloknak.

Elfogad tőzsdei megbízásokat értékpapírok vételére és eladására.

Kölcsönöket nyújt tőzsdén jegyzet értékpapírokra, valamint vidéki pénzüzetek részvényeire.

Leszámitol tárcaváltókat az intézet kebelében alakult hitelrészes csoportban.

Ércpénzeket és külföldi bank-jegyeket bevált.

Felvilágosítással készségesen szolgál:

Az IGAZGATÓSÁG.

Debreczen szabad királyi város világítási vállalata.

Elvállalja: Légszesz és villamos berendezések elkészítését világítási, erőátviteli, fűtési és főzési célokra. — A gáz- és villamos világítás jobb és olcsóbb a petrolumnál. — Gázzal sütni és főzni sokkal jobb és félannyiba kerül, mint fával. — Gázfűtési kandallók és fűrdő-kályhák minden másnál tisztábbak, kényelmesebbek, biztonságosabbak. — A villamos motor a legczélyszerűbb és legtakarékosabb hajtóerő a világon.

Szép, olcsó lámpák, csillárok és hozzávaló felszerelések kaphatók. — Elsőrendű pirszén (kocsz) porosz kőszén. — Fekete kőszén kátrány fatárgyak és épületek megvédésére. — Első minőségű ammoniak sulphat (legbecsesebb nitrogén-légeny tartalmu műtrágya).

Tetszés szerinti mennyiségben kapható vagy megrendelhető a gyárban, vagy városi üzletünkben

Piac-utca 81. sz. alatt. Mindennemű felvilágosítással **DEBRECZENI JENŐ,** szívesen szolgál az igazgató: gépészmérnök.

A légszesz- és villamos gyárat az érdeklődő közönség bármikor megtekintheti.

TELEFON: GYÁR ÉS IGAZGATÓSÁG 74. SZ. VÁROSI ÜZLET 90. SZ.

KORONA TAKARÉK ÉS HITEL-SZÖVEGKEZESZ DEBRECZEN, PIAC-UTCA 9. SZÁM. CSARNOK-HÁZ I. EMELET.

Vagyonunk kölcsönökben elhelyezve 3 millió korona.

Szövetkezetünknek 4000 tagja van, akik hetenként 18,000 koronát fizetnek be. Szövetkezetünk célja:

a) **Kötelező heti befizetés** által lehetővé tenni a kis tőke gyarapodását és annak nagyobb kamatoztatását;
b) **Olcsó kölcsönök** folyósítása által a tagoknak 5 év alatt hetenként könnyen visszafizethető, kereskedelmi, ipari és gazdasági tevékenységet elősegíteni.

Minden év január hó 1-én 5 évre terjedő társulat nyílik, mely 5 év elteltével felszámol s a tagoknak a befizetett tőkájök után 6%-nak megfelelő haszoneredményt juttat, 1 törzsbetét 1 korona, mely hetenként fizetendő. Vidéki tagok befizetéseiket a szövetkezet postatakarékpénztár csekk-számláján teljesíthetik.

Uj tagok hivatalos helyiségünkben (Piac-u. 9.) bármikor felvétetnek és mindennemű felvilágosítást készséggel adunk.

Leszámitoló- és Pénzváltóbank

Részvénytársaság

Debreczen Piac-u. 19.

(A volt Runkel-házban.)

Foglalkozik a banküzlet minden ágával.

Művirágok, szalma-kalapok, keztyűk, harisnyák, női- és férfiingek, nyakkendők, kalapok legolcsóbban

SCHWARZ M. L.-nél, Megyeház mellett.

Nem fáj a feje másnap ha
Littke pezsgőt iszik

Órát, ékszert, ezüstnemüt

csakis a megbízhatóságáról, óriási választékáról, bámulatos olcsó árairól országszerte híres

Löfkovits Artur és Társa

cégnél vásároljunk.

Piac-u. 44. sz. (dr. Ujfalussy-ház.)

A DEBRECZENI BUTORKÉSZITŐ ASZTALOSOK

ÁRÚCSARNOK SZÖVETKEZET

mint az országos központi hitelszövetkezet tagja.

Hunyadi-utca 17--19. (Demetrovics-palota)

Ajánlja dusan felszerelt árúcsarnokát a leggyorsabbtól a legdiszesebb kivitelig. :: HALÓ SZOBÁK, EBÉDLŐK, ÜRSZOBÁK, SZALONOK, valamint egyes butordarabok raktáron, avagy adandó terv szerinti előállítását elvállalja. Szigoruan szabott árak!

Butorokert jótállás, kedvező fizetési feltételek!

Egészségügyi Műszaki Vállalat

R. T. Péterfia-u. 46. sz. Telefon 10—62.

**Debreczen legnagyobb
vizvezeték berendezési vállalata**

Házak vizvezetékének évi jókarban tartását elvállaljuk. — A vállalat műszaki igazgatója Brüll Alajos.

Elvállal mindennemű vizvezeték berendezéseket, melegviz- és központi gőzfűtést, fürdőszobák berendezését a legmesszebbmenő igényeknek megfelelően, valamint melegvizberendezéseket is.

Óriási anyagraktárunk folytán abban a helyzetben vagyunk, hogy a megrendeléseket azonnal és pontosan teljesíthetjük. Elsőrangú munkaerőkkel rendelkezünk. Minta raktárunk minden időben megtekinthető.

Megrendeléseket kedvező fizetési feltételek mellett is elvállalunk. Utbaigazítással, műszaki tanácsokkal és költségvetéssel teljesen díjtalanul szolgálunk.

Simonffy-u.	RUHA FESZTŐ.	Széchenyi-u. 6.
GÖZMOSÓ.	Wacha Róbert DEBRECZEN. Telefon 840. — Telefon 840. Vidéki megrendelések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-n. 55. intézendők.	Ágytoll-tisztító.
Varga-u. 35.	VEGYI-TISZTÍTÓ.	Verbőczy-u. 14.

Figyelem!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a

„Kassai Polgári Sörház“-at

a mai kornak megfelelően felszereltem. Az étteremben és sörházban pontos, tiszta és előzékeny kiszolgálásban részesítem a t. közönséget.

Tiszta magyar konyha. Abonnensek felvételnek. — Naponta friss töltésű borok. — Kassai sör mindég friss csapolás.

A nagyérdemű közönség szives partfogását kéri

LOBERMAYER FERENC.

BLATTNER GYULA

1801 óta fennálló, most tetemesen megnagyobbított épületüvegezési és képkerevezési

VÁLLALATÁT

március havában PIAC-U. 69. SZ. ALÓL

PIAC-U. 89. ALÁ

saját házába, a Royal szállodával szembe

HELYEZI ÁT.